

Zoeken en doen Leven

Overweging 30 augustus 2015 – Jan Meijer

Lector: Ton Visser

*“...Bij tegenspoed er zijn voor elkaar.
We maken het allemaal in ons leven van dichtbij mee.
Iedereen zal dat doen of ondergaan tijdens zijn of haar leven.
Daar kun je altijd wel een wapperend handje bij gebruiken.
Om in Duiventaal te spreken:
‘dat is ook gemeenschap zijn om elkaar te behoeden en doen leven’ ...”*

Eerste lezing: psalm 108

Tweede lezing: uit psalm 33

Openingsgebed

Aan het begin van deze viering
mogen wij ons herinneren de belofte die
Jezus deed:

“Waar mensen in mijn naam bijeen zijn,
daar ben ik in hun midden”.

Wij zijn hier met velen bijeengekomen
om de nabijheid te zoeken
van de Eeuwige
en van elkaar.

Mogen wij deze ochtend
de Onnoembare ervaren.

Lied: De woorden die wij spraken

Huub Oosterhuis, Tom Löwenthal

Welkom en inleiding

Welkom op deze zomerse zondag in de Duif.
Welkom als je hier voor de eerste keer bent
en welkom als je hier vaker komt en welkom
als je bij onze liefdevolle inventaris hoort.
Wij “Duiven” zijn een open en gastvrije
geloofsgemeenschap in Amsterdam-Centrum. Deze kerk is een plek waar mensen van
velerlei achtergrond elkaar vinden in een gezamenlijke zoektocht naar zingeving en
inspiratie. Duif te zijn verklaar je jezelf en iedereen is welkom als zelfverklaard

aangeslotene. Wie je ook bent en wat je overtuiging ook is. Je krijgt daarvoor bij ons letterlijk en figuurlijk de ruimte op onze zondagsviering en op de maandagavonden tijdens de voorbereiding van de diensten in het hemeltje, hier boven in de kerk.

In deze viering mag ik voorgaan, samen met onze zorgzame Ton Visser, die samen met zijn vrouw Ans bij onze liefdevolle inventaris hoort.

Zowel Ans als Ton zijn in de rijke historie van de Duif voorganger geweest. Ton is nog steeds onze zeer gewaardeerde kok van het eten voor de seideravond en andere feestelijke gelegenheden bij de Duif.

Van Ton kreeg ik de tekst van Ans met haar humoristische kijk op de Duif als organisatie en op de voorgangers van die tijd. Van haar hand vond ik een gebed om vergeving en een geloofsbelijdenis die zij samen met Harris Brautigam heeft geschreven. Graag wilde ik de teksten van Ans in één viering combineren met het lector zijn door Ton. Ik bleef aanhouden ondanks het feit dat hij mij waarschuwde voor zijn zoektocht en wat hij zou willen zeggen. Die waarschuwing is achteraf ten onrechte gebleken. Afgelopen maandag hebben we in het hemeltje deze dienst voorbereid.

Als eerste begon Ton de voorbereiding van de viering. Hij las de tekst voor die hij geschreven heeft. Eén van de eerste opmerkingen die werden gemaakt was dat het wel een overweging leek. Daar ben ik het mee eens en dat is de reden waarom we ieder een deel van de overweging doen.

De eerste lezing is uit psalm 108 en de tweede lezing uit psalm 34. De tweede lezing is uit psalm 34. De psalmen zijn uit '150 Psalmen vrij' van Huub Oosterhuis. Die gaan over optimisme en wat je er zelf, binnen je eigen mogelijkheden aan kunt doen om de wereld in jouw omgeving te verbeteren.

Doen staat dan ook centraal in de tekst van het thema van vandaag "Zoeken en doen leven" Of zoals Ans in haar tekst heeft staan: "Die ellende, waar ook ter wereld, is onze verantwoording. Dat kun je niet zomaar afkopen met een girootje... Nee, koppie gebruiken en doen. Handjes laten wapperen!"

Ik wens ons een fijne viering.

Gebed om vergeving *Ans Visser*

Eeuwige, U verwacht van ons
dat wij elke dag onze taak volbrengen
tot welzijn van onze medemensen.

U vraagt ons
om met overgave en vertrouwen te werken
voor uw werk van liefde, vrede en gerechtigheid.

U nodigt ons uit ondanks alles te geloven
in uw belofte dat het leven goed kan zijn.

Moge God zich over ons ontfermen,
ons vergeven
en ons leiden tot gelukkig, eeuwig leven.
Amen.

Eerste lezing:

Psalm 108 Uit 150 psalmen vrij; Huub Oosterhuis

Opgestaan is mijn hart.
Harp en fluit zijn ontwaakt.
Wij spelen de morgen wakker:
Welkom, dag van vandaag.

Wij gaan iets doen aan de wereld
ademend, zingenderwijze:
dat vijandschap verstomt
dat de wapenen zwijgen.

Van de Noordpool tot hier
En van hier tot de Zuidpool
kome een nieuwe tijd
komen nieuwe geboorten.

Opgestaan is mijn stem,
harp en fluit klinken samen
honderdduizenden zingen
welkom jij, morgenrood.

Tweede lezing:

Deel van Psalm 34 uit 150 Psalmen Vrij; Huub Oosterhuis

Luistert naar mij, mensen, gij allen:
als jullie goed willen leven
volle dagen zo gelukkig als maar kan:
spreek dan behoedzaam,
lal niet een eind weg, en lieg niet,
voorkom een hooglopende ruzie.
Want dan vertrekt het gezicht van de Eeuwige van woede,
Zo'n wereld wil de Eeuwige niet meer.

Wie de Eeuwige roepen stuurt de Eeuwige een antwoord
Waar de Eeuwige bevrijden kan, komt de Eeuwige bevrijden.

Gebroken harten, verbrijzelde ribben
En al die rampen die over je komen,
Zomaar... Waakt de Eeuwige nog over ons?

De Eeuwige waakt over heel je gebeente
De Eeuwige laat je ziel niet over aan het Niets.

Het kwaad doodt de dader zelf.
Het goede wordt een boom .

'en de vogels van de hemel
slaan hun tent op in zijn takken'

Overweging Ton Visser

Al maanden zit Jan Meijer achter mij aan om een keer mee voor te gaan. Alhoewel ik niet wilde, want zoals de meesten wel weten heb ik nogal moeite met het godsbesef.

Maar hij drong zo aan en beloofde zulke mooie dingen dat ik er niet meer omheen kon en in een zwak moment toegaf.

Ik wil niet praten over vluchtelingen en ellende, hoewel dat veel belangrijker is dan waar ik het over wil hebben. Ik voel me er zo machteloos bij.

Maar weer eens een keer over God. Er is een gezegde “zoek en gij zult vinden”.

Voor mij geldt dit niet, ik zoek en kan nooit vinden! Zit waarschijnlijk in mijn karakter.

Als ik een pakje boter wil pakken in de koelkast, kan ik het niet vinden al staat het recht voor mijn neus. Ans met haar slechtiendheid kan veel beter zoeken en ook vinden.

Daarom zal ik God waarschijnlijk nooit vinden!

Mijn verhaal over wat ik denk over de relatie, God en ons, is weer ingewikkeld en hoogstwaarschijnlijk niet juist.

Als U geen zin heeft om ernaar te luisteren moet U het vooral niet doen en kijk bijvoorbeeld naar het glas-in-lood wat ook inspirerend werkt. Mijn vader was glazenier en heeft de ramen in de Vondelkerk meer dan een eeuw geleden gemaakt. Nu ter zake.

Uitvinding van de mens

Godsdienst is een uitvinding en een behoefte van mensen. Er is een aandrang van mensen om te zoeken naar een niveau boven ons, iets om het onbegrijpelijke te verklaren. Deze behoefte heeft veel teweeg gebracht: Mooie en goede zaken als kunst, gebouwen muziek, ziekenverzorging, cultuur, en zorg voor elkaar maar ook veel slechts als haat, oorlog, vernielzucht en moord in de naam van God. Deze armzalige poging tot iets hogers, is blijkbaar het beste wat wij kunnen om naar God te reiken.

Aan de andere kant is er het heelal, de kosmos, het alles. Dit alles is onderhevig aan bepaalde wetten en systemen net als een programma in een computer. Er moet iets zijn wat dit aanstuurt. Een kracht of een macht. Onafhankelijk van tijd en plaats, dimensieloos.

Die macht of kracht is overal aanwezig en moet in staat zijn alles te overzien.

Gaat dat overzien zover, dat het de mens bereikt? Noemen wij dit God en raakt dan de godsdienstbehoefte van de mens de macht die alles regelt - en verstaan ze elkaar?

Is dit niet zo, dan is alles een illusie.

Ik blijf zoeken en zal nooit vinden.

Overweging Jan Meijer

Dank je wel Ton.

Als je de tekst van Ans leest heeft zij jou al in het verleden gewaarschuwd. Zij schreef immers: “De Duif is één grote mengelmoes van ideeën en mensen. Je verveelt je geen minuut. Men lacht je toe en als je even niet oplet, zit je in een groepje of clubje en doe je dingen die je nooit voor mogelijk had gehouden”. Over conclusies en dus ook over die van jou, Ton, over de zoektocht schrijft ze trouwens:” In die jaren heb ik ook al wat conclusies getrokken en die later weer bijgesteld. Afhankelijk van de situatie. Daar heb ik het wel eens druk mee. Ik stel wat bij! “

Helikopterview

De foto van de zoektocht voorop het boekje illustreert onze zoektocht. Met een helikopterview kunnen we heel mooi beschouwen; ook naar de hemel kijken. Maar als we

mensen zoeken dan zullen we toch letterlijk en figuurlijk moeten landen om met elkaar te leven en aan de slag te gaan. Op de Ans manier: 'de handjes laten wapperen'. Met het optimisme uit psalm 108. Opgestaan is mijn hart, wij spelen de morgen wakker, welkom dag van vandaag! We gaan iets doen aan de wereld!

We leven in een tijd waarin we dagelijks in het nieuws met negatieve feiten worden geconfronteerd. Maar is dat onze wereld waar we iets aan kunnen doen? Is het niet veel meer onze wereld direct om ons heen waar we iets aan kunnen veranderen, als we dat willen?

In psalm 34 staat: spreek dan behoedzaam, la! niet een eind weg en lieg niet, voorkom een hooglopende ruzie. En ook: Het goede wordt een boom. Dat is al een goed begin. Correct omgaan met elkaar en elkaar respecteren. Vele goede kleintjes maken een hele grote boom waarin wij onze tenten kunnen opslaan zoals in de psalm staat.

Veel doen in de zorg

De praktijk van het dagelijkse leven is vooral veel doen in de zorg voor elkaar. In psalm 34 wordt de vraag gesteld of de Eeuwige nog over ons waakt bij al die rampen die je overkomen. Iedereen heeft daar zo zijn eigen gevoelens en ideeën over. Ton heeft de zijne zojuist uitgesproken, anderen hebben daar hun eigen gedachten over. In ieder geval hebben wij de gaven gekregen daar iets aan te doen. Kijkend naar onze mogelijkheden en naar onze directe leefomgeving.

Bij tegenspoed er zijn voor elkaar. We maken het allemaal in ons leven van dichtbij mee. Iedereen zal dat doen of ondergaan tijdens zijn of haar leven. Daar kun je altijd wel een wapperend handje bij gebruiken. Om in Duiventaal te spreken: "dat is ook gemeenschap zijn om elkaar te behoeden en doen leven"

Zo zorgde mijn moeder jaren lang voor mijn zieke vader, zorgt Ton voor zijn Ans, zorgde Liesbeth voor mij tijdens mijn ziekte en zie ik mijn familie, vrienden en duivenvrienden zorgen voor elkaar, hoe zwaar dat soms ook is. Het lijkt een gemeenplaats om te zeggen dat dit van grote waarde is. Ik wil het gemeenschapsplek noemen. De plek waar elkaar behoeden thuis hoort en voor verbondenheid zorgt.

Praktische zoektocht

De zoektocht zoals ik die ervaar is een praktische zoektocht met of zonder helikopter maar in ieder geval een zoektocht naar mensen die bij een gemeenschap als de onze willen horen en ook als vogels willen zijn die hun tenten opslaan in zijn takken.

Tot slot wil ik aanbevelen de teksten van de gebeden en liederen thuis nogmaals te lezen en dat iedere week te doen. Uit de liturgie van vandaag heb ik uit ieder gebed of lied een regel gekozen en in dezelfde volgorde als die van de liturgie er een gedicht van kunnen schrijven. Het heet 'Spelende Handen' en gaat als volgt:

Spelende handen, helderziende ogen / Zo, dat het leven goed kan gaan
Van twee woorden wil ik eten / En mijn stem is opgestaan.
Waakt de eeuwige nog over ons? / Monden vol vragen met een ander gezicht.
Toch houdt Hij mij staande / Met de handen van anderen in nieuw licht.
Liefde, vechtlust, hoop en volhouden / Daarom ben ik neergeschreven:
Hopen op geduld, dat vrijheid wint / Bundel ons innerlijk licht; dan zal ik leven!
Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ans Visser/Harris Brautigam

Ik geloof in de Eeuwige.
Ik geloof dat ik op Hem mag lijken.
Ik geloof in Jezus,
die voor ons geboren, gestorven en verrezen is.
Ik geloof in de bemoedigende kracht van Zijn voorbeeld.
Ik geloof in Zijn altijd aanwezige goedheid voor mij.
Hij houdt mij staande met de handen van anderen,
die mij troosten, steunen en bijstaan.
Ik geloof dat ik Zijn verhaal altijd door kan vertellen.
Ik geloof dat er ook altijd mensen zullen zijn,
die naar dat verhaal willen luisteren.
Ik geloof ook, dat de kracht van dit verhaal mensen
bij elkaar brengt en leert inzien wat echte vrijheid is.
Ik geloof dat Jezus' leven zinvol is geweest,
dat zijn voorbeeld zal inspireren in dit
en het toekomstige leven dat is toegezegd.
Ik geloof in de gemeenschap
die dit geloof wáár probeert te maken.
Samen met Hem en met allen van goede wil
geloof ik in de waarde van mijn leven.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

- V. Jij, naamloos vanaf den beginne, wie ben je?
- A. Ben je het licht in onze ogen,
de tranen die er zo vaak achter branden?
Ben je het licht in ons hart,
het onstuimige leven in onze aderen,
de kracht in onze ledematen?
En ben je ook onze zwakheid,
ons verslijten aan dit leven,
onze kwetsbaarheid en onmacht?
- V. Ben je onze hoop en wanhoop,
ons geloven en ons twijfelen?
Ben jij die ziel in ons lijf?
Die stem, die drang tot goedheid,
liefde, vechtlust, hoop en volhouden
die wij levenslang in ons horen, voelen?
- A. Daartoe is de Mensenzoon gekomen:
niet om gediend te worden maar om te dienen,
en zijn ziel te geven
tot bevrijding van velen in deze wereld.

Zo sprak ooit een mens als wij,
Jezus van Nazareth, die wij hier gedenken.
Die man die brood en wijn deelde
als teken van zijn dienstbaarheid,
als teken dat hij zijn ziel wilde geven
tot bevrijding, redding en opstanding.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Lied: Boek, jij bent geleefd *Huub Oosterhuis / Antoine Oomen*

Gebed *Boeddhistische meditatie/ Lama Anagarika govinda (1988)*

Laat mij niet bidden om bescherming,
maar gevaren onbevreesd onder ogen zien.
Laat mij niet smeken om leniging,
maar om het hart dat leed overwint.
Laat mij geen bondgenoten zoeken,
op 's-levens strijdtoneel, maar eigen kracht.
Laat mij niet smachten naar verlossing,
maar hopen op het geduld dat vrijheid wint.

Onze Vader *Vertaling uit het Aramees*

Onze Vader en Moeder
Gij, de Ene uit wie eenheid wordt geboren
Bundel ons innerlijk licht - maak het bruikbaar
Zoals de stralen van een baken de weg wijzen.
Vestig nu Uw rijk van licht en vrede.
Geef ons Uw voedsel voor onderweg.
Maak volmaakt wat beperkt is in ons
En help ons elkaar te vervolmaken
Zorg dat wij U, onze bestemming,
niet uit het oog verliezen
Maak zacht in ons wat is verhard.

Want overal, door heel de kosmos,
weerklinkt Uw klank in alle vormen van licht
en geeft U leven, elk moment opnieuw

Lied: Het zal in alle vroegte zijn *Huub Oosterhuis/Antoine Oomen*

Mededelingen

Over de liturgie avond schreef Ans het volgende als aanbeveling (?)

“Elke maandagavond komen ze bij elkaar. De bedoeling is om de voorganger van de bewuste zondag te bemoedigen. Hoe zie ik die lezing, hoe vind ik die vertaling, hoe kom je daar nou bij !!!

Dat vindt plaats in het hemeltje. U weet wel, de ruimte waar je elkaar kunt ontmoeten en eventueel een boom of een boompje kunt opzetten.

Die hemel is te bereiken met een zeer steile trap. Heen vaak geen probleem, maar na een paar afzakkertjes rechtop naar beneden komen vereist enig nadenken. Wat wonderwel lukt. Dan krijg je op zondag een dienst voorgeschoteld, waarvan je je afvraagt of dit hetgeen is dat besproken is de afgelopen maandag?”

Tenslotte:

Voor ik de zegen uitspreek meld ik nog wat Ans te zeggen had over de viering en een voorganger zoals ik.

“Wat voel je nou bij zo’n tekst. De Eeuwige is er altijd voor jou? Wat gaat er dan door je heen? Daar moet je toch blij van worden?

En dan denk ik stiekem: waarom kijk jij dan niet blij?

Probeer ik gelukkig te zitten kijken, ben ik blijkbaar de enige!”

Humor helpt om afstand te nemen en het ook weer dichterbij te brengen.

Ik hoop dat ik gelukkig kijk als ik om de zegen mag vragen en die vertaald uit het lers mag uitspreken.

Wegzending

Ierse Zegenbede

Niet dat je weg puur over rozen gaat,
dat je nooit tranen van spijt voelt
of je dagen zonder pijn en smart zijn,
nee, dat alles wens ik je niet toe.

Maar wel is mijn wens
dat je mag groeien in wie je bent,
met de gaven die de Eeuwige je gegeven heeft.

Dat ze het hart van je geliefden
met blijheid mogen vervullen.

Ik wens dat je in vreugde en smart
de nabijheid van de Eeuwige blijft zoeken,
en dat ZHij je mag zegenen
overvloedig en rijk.

Amen

